

Starobní penze na určenou dobu

Předdůchod

Co je předdůchod a pro koho je určen?

Předdůchod není to samé, co předčasný důchod! Je to dávka penze vyplácená z vlastních úspor doplňkového penzijního spoření (dále jen DPS) u penzijní společnosti, nejde o státem vyplácený důchod. Umožňuje začít dříve čerpat naspořené prostředky z DPS, bez nutnosti žádat o předčasný důchod a mít tak trvale snížený řádný starobní důchod. Čerpání předdůchodu je i jednou z možností, jak být finančně zajištěn již v předdůchodovém věku při ztrátě zaměstnání, při zdravotních problémech bránících výkonu práce a přitom nemít krácený řádný starobní důchod.

Jaké jsou výhody předdůchodu?

- Neodvádění zdravotního a sociálního pojištění – zdravotní pojištění hradí stát – účastník je „státním pojištěncem“;
- započtení doby výplaty předdůchodu jako vyloučené doby pro výpočet řádného starobního důchodu, čerpáním předdůchodu se tedy výrazně nesnižuje výše důchodu (více informací najdete v dalším odstavci)
- pokud má v době pobírání předdůchodu účastník nějaký příjem (jiný než svůj řádný starobní důchod), musí samozřejmě zdravotní i sociální pojištění odvádět, nejsou této povinnosti výplatou předdůchodu zbaveni, jak si účastníci často myslí.

Jak ovlivňuje předdůchod řádný starobní důchod?

Čerpání předdůchodu ovlivňuje výši starobního důchodu, ale ne příliš výrazně v porovnání s předčasným důchodem. Předdůchod patří mezi vyloučené doby, takže příjem z něj se nezapočítává do vyměřovacího základu a tudíž ani nezhoršuje průměr z předchozích příjmů. Předdůchod se ale ani nezapočítává do doby pojištění. To znamená, že při čerpání předdůchodu celých pět let, bude o těchto pět let kratší doba pojištění. Zkrácení doby pojištění neplatí v případě, kdy člověk během předdůchodu pracuje. Také to neplatí, pokud je zároveň s čerpáním předdůchodu evidován na Úřadu práce a pobírá podporu v nezaměstnanosti. Doba pobírání podpory se pak započítává jako náhradní doba pojištění (s krácením na 80 %).

Jaké jsou typy výplaty předdůchodu?

- Starobní penze na určenou dobu, kterou účastníkovi vyplácí penzijní společnost, se specifickými podmínkami danými zákonem
- **nebo**
- úhrada jednorázového pojistného, kdy výplata je penzijní společností do účastníkem vybrané pojišťovny, která účastníkovi vyplácí penzi na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší, a opět přesně stanovenými specifickými podmínkami (v současné době neumíme, žádná z pojišťoven na trhu nemá takový produkt).

Jaké jsou podmínky předdůchodu?

- Mít sjednané DPS;
- spořicí doba nejméně 60 měsíců, (platí pro smlouvy uzavřené do 31. 12. 2023), spořicí doba nejméně 120 měsíců (platí pro smlouvy uzavřené od 1. 1. 2024) sčítá se pojištěná doba z předchozího penzijního připojištění (dále jen PP) s dobou spoření u DPS a současně
- předdůchod lze začít čerpat až 5 let před dosažením důchodového věku dle zákona počítaného i pro ženy podle tabulek pro muže;
- výplata dávky předdůchodu musí trvat minimálně 2 roky, výše penze z předdůchodu se sjednává v pevně stanovené částce, vyplácena je pouze měsíčně a bez možnosti výplatu přerušit nebo pozastavit;
- při čerpání předdůchodu je nutné mít naspořeno na DPS minimálně takovou částku, aby měsíční výplata z předdůchodu činila alespoň 30 % průměrné mzdy za 1. až 3. čtvrtletí předchozího roku; potřebnou chybějící částku lze doplatit i jednorázově.

Průměrnou mzdu vyhláší pro účely zákona o zaměstnanosti MPSV. V roce 2024 odpovídá 30 % průměrné mzdy za 1. až 3. čtvrtletí 2023 částce 12 729 Kč.

Až do doby vyhlášení nové výše průměrné mzdy je platná výše předchozí – stanovená výše platí pro nově přiznávané předdůchody, již vyplácené se nemění.

Výše naspořených částek pro jednotlivé doby trvání výplaty platné pro rok 2024

Doba výplaty	2 roky	3 roky	4 roky	5 let
Naspořená částka	305 496 Kč	458 244 Kč	610 992 Kč	763 740 Kč

Jaké jsou možnosti čerpání předdůchodu?

- Je možné čerpat ze všech prostředků na účtu (nejobvyklejší), kdy je smlouva ukončena pro příjem nových příspěvků; pro další spoření je možné sjednat novou smlouvu o DPS
- **nebo**
- pouze z části prostředků, podmínkou k této žádosti ale je, že se o zbývající část prostředků zažádá formou jednorázového vyrovnání; smlouvu je nutné ukončit a obě dávky vypořádat najednou; postupné čerpání části prostředků bez nutnosti ukončit smlouvu není možné; na žádost o výplatu se uvede, jaké % prostředků má být pro předdůchod použito

Jakým způsobem se o předdůchod zažádá?

- Formulář „Výplata dávky (DPS)“;
- účastník si v žádosti stanoví:
 - přesnou dobu výplaty (vhodnější varianta), po kterou má být dávka vyplácena – na počátku výplaty se hodnota v Kč vydělí počtem splátek (podle doby výplaty), a tím se stanoví měsíční výše jedné splátky (ze zákona musí být splátka v neklesající výši), pro tuto výši se prodají jednotky,
 - **nebo**
 - přesnou výši měsíční splátky – postupný odprodej jednotek – prodá se tolik jednotek, kolik je třeba na sjednanou výši splátky, díky tomu může nastat situace, že jednotky se vyprodají dříve, než bude splněna požadovaná doba výplaty, musí však být dostatek prostředků na 24 měsíců
 - **nebo**
 - jedna z výše uvedených variant, ale jen z části prostředků – do žádosti uvést z kolika % je požadováno vyplácet předdůchod
- v žádosti musí účastník uvést svou zdravotní pojišťovnu a způsob výplaty dávky (účet, adresa – na adresu lze zasílat částky do 50 000 Kč);
- podpis na žádosti musí být ověřen zprostředkovatelem nebo úředně, detail ověření je uveden ve formuláři Výplata dávky DPS;
- žádost je doručena v originálu – nelze elektronicky.

Hodnoty se poprvé počítají při zadání žádosti. Následně se případně, před první splátkou penze, přepočte výše splátky penze nebo doba výplaty. V případě, že jsou v měsíci ukončení smlouvy, resp. k ukončení spořicí fáze smlouvy uhrazeny nějaké příspěvky, může dojít k prodloužení doby výplaty oproti původní žádosti (platí pro variantu určení přesné doby výplaty). Tato situace může nastat i v případech, že je žádost o předdůchod podána brzy a výplata je realizována až za několik měsíců.

Penzijní společnost má povinnost informovat ČSSZ a zdravotní pojišťovnu o zahájení a ukončení výplaty předdůchodu, při informaci o ukončení výplaty informujeme i účastníka.

Jaké jsou podmínky a termín zahájení výplaty předdůchodu?

Po obdržení originálu žádosti o výplatu dávky DPS s řádně ověřeným podpisem účastníka do sídla AZPS, obdrží účastník do 30 dnů potvrzení o přijetí žádosti o výplatu. Smlouva se ukončí k poslednímu dni v měsíci, ve kterém byla žádost doručena. Výplata je provedena do konce následujícího měsíce po datu doručení žádosti. Může být provedena i do ciziny. Bez výpovědní lhůty, bez poplatku, zdaňují se výnosy z příspěvků účastníka, zaměstnavatele i ze státních příspěvků, daň činí 15 %.

Co se stane s nevyplacenými prostředky v případě úmrtí účastníka?

Pokud účastník po zahájení výplaty předdůchodu nečekaně zemře, jsou zbylé prostředky vyplaceny určené osobě ve smlouvě. Výplata proběhne formou

jednorázového vyrovnání, daní se příspěvky zaměstnavatele a výnosy, daň činí 15 %. Pokud taková osoba určená není, stávají se nevyplacené prostředky předmětem dědického řízení.

Jak souvisí předdůchod se zaměstnáním, nemocenskou, podporou v nezaměstnanosti a řádným starobním důchodem?

V době pobírání předdůchodu je možné pracovat, pobírat podporu v nezaměstnanosti či nemocenské dávky. Lze požádat o čerpání předdůchodu, i když nárok na řádný starobní důchod vznikne v době, kdy je tato dávka čerpána. Zde ale doporučujeme komunikovat se správou sociálního zabezpečení.

Jaký je časový postup zahájení výplaty předdůchodu?

- Máte sjednanou smlouvu o PP (penzijní připojištění), žádáte o její výpověď a převod prostředků do nově sjednané smlouvy o DPS (doplňkové penzijní spoření) a z této nové smlouvy požadujete čerpat dávku předdůchodu

Uzavření smlouvy DPS (leden)	Počátek smlouvy DPS (1. 4.)	Žádost o předdůchod (k 30. 4.)	Zahájení předdůchodu (k 1. 5.)	Splatnost 1. dávky předdůchodu (konec května)
-------------------------------------	-----------------------------	--------------------------------	--------------------------------	---

1. 1.

Výpověď PP (leden)	Ukončení smlouvy o PP (31. 3.)	Převod prostředků z PP do DPS (polovina dubna)
--------------------	--------------------------------	---

- Máte sjednanou smlouvu o DPS (doplňkové penzijní spoření) a smlouva již splňuje podmínky pro čerpání předdůchodu

Žádost o předdůchod (doručeno během dubna)	Ukončení smlouvy o DPS (k 30. 4.)	Zahájení předdůchodu (k 1. 5.)	Splatnost 1. dávky předdůchodu (konec května)
---	-----------------------------------	---------------------------------------	---